

Lietuvos savivaldybių asociacijai
Nacionalinei jaunimo reikalų koordinatorių asociacijai
Savivaldybių administracijos direktoriams
Savivaldybių jaunimo reikalų tarybos nariams

Kopija:

Jaunimo reikalų departamentui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

REZOLIUCIJA DĖL JAUNIMO INICIATYVŲ BEI PROGRAMŲ FINANSAVIMO SAVIVALDYBĖS LYGMENIU PROCESO

LiJOT Asamblėja Nr. 54

2021 m. spalio 23–24 d.

Klaipėda

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – **LiJOT**) – didžiausia skėtinė nevyriausybinė jaunimo organizacija Lietuvoje, šiuo metu vienijanti 70 nacionalinių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei savivaldybių jaunimo organizacijų tarybų (toliau – **SJRT**), atkreipia dėmesį į savivaldybėse vykdomų jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų ir neformalių grupių finansavimo konkursų tvarkos spragas bei finansavimo priemonių nepatrauklumą.

COVID-19 pandemijos metu, jaunimas tapo viena pažeidžiamiausių socialinių grupių visoje Lietuvoje¹. Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei neformalių jaunimo grupių vykdomos ir organizuojamos veiklos daro teigiamą įtaką jaunų žmonių emocinei sveikatai. Dėl šios priežasties norime atkreipti dėmesį į finansavimo jaunimo programoms svarbą.

Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų savivaldybėse skaičiui mažėjant², svarbu atkreipti dėmesį į jaunų žmonių būrimąsi ir į neformalias struktūras. Skatintina taikyti dvejopo pobūdžio finansavimo programos: viena iš jų turėtų būti skirta jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, turinčioms juridinio asmens statusą. Antroji turėtų būti skirta jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms bei neformalioms jaunimo grupėms. Galimybė teikti paraiškas į

¹ Erasmus+, „Jaunimas pandemijos kontekste – ar tikrai mažos rizikos grupė?“, 2020. Internetinė prieiga: <<https://erasmus-plus.lt/naujienos/jaunimas/jaunimas-pandemijos-kontekste-ar-tikrai-mazos-rizikos-grupe/>>

² Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, LiJOT Jaunimo organizacijų veiklos ir jų atstovavimo savivaldybių lygmeniu Lietuvoje tyrimas, 2020. Internetinė prieiga: <<https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/informacija-apie-jaunima/tyrimai/LiJOT-tyrimas-JO-SJOT-IR-JRT-2020.pdf>>

aptariamus finansavimo konkursus turėtų būti suteikiama metų eigoje. Panašią praktiką šiuo metu taiko tik Vilniaus³ bei Panevėžio⁴ savivaldybės.

Priklausomai nuo esančio poreikio savivaldybėse šių paprogramių tikslai, prioritetai, biudžetas bei minimali ir maksimali finansavimo suma gali skirtis. Pirmoji paprogramė neretai yra skiriama jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų instituciniam palaikymui bei organizacijos bendrų poreikių tenkinimui, taip pat organizacijos veikloms. Antroji paprogramė yra skiriama jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei neformalių grupių, glbojamų kitų juridinių asmenų, iniciatyvų ir veiklų finansavimui. Siūlome organizuoti jaunimo programų ir (ar) projektų finansavimo konkursus remiantis paprogramių sistema. Taip bus sudaroma galimybė paskirstyti lėšas pagal poreikį veiklai, renginiui arba nevyriausybinės organizacijos instituciniam palaikymui. Tai leis naujai išrinktiems nevyriausybinių organizacijų vadovams išlaikyti stabilią organizacijos finansinę situaciją, nepriklausomai nuo buvusio vadovo sprendimų.

Finansavimo konkursų paraiškų svarstyme privaloma išlaikyti aukščiausius skaidrumo ir nešališkumo standartus. Skatintina inicijuoti nepriklausomos ekspertinės komisijos darbą vertinant gautas paraiškas. Ši komisija privalo būti sudaryta iš jaunimo politikos ekspertų organizuojant viešą kreipimąsi dėl atrankos į komisiją. Pastebima atvejų, kai konkursui pateiktos paraiškos yra vertinamos ne ekspertų, o SJRT, o tai dažnai neužtikrina sklandaus ir skaidraus proceso. Po komisijos įvertintų paraiškų, jos turi būti teikiamos SJRT svarstyti. Ypač svarbu užtikrinti nuolatinį konkurso paraiškų vertinimo ir svarstymo periodiškumą.

Atkreipiame dėmesį, jog Lietuvoje yra tokių savivaldybių, kurių jaunimo finansavimo priemonių nuostatai⁵ neatliepia esamų poreikių. Atsižvelgiant į tai, kad SJRT turėtų būti inovatyvi bei prisitaikanti prie šiuolaikinio jauno žmogaus poreikių, pagrindinius SJRT nuostatus svarbu kurti įtraukiant visus suinteresuotus asmenis. Negana to, SJRT turėtų neatmesti galimybės taikyti dvimečius arba trimečius projektų finansavimo konkursus.

LIJOT, atstovaudama Lietuvoje veikiančioms nacionalinėms organizacijoms, jų padaliniams bei SJRT, kviečia svarstyti teikiamus pasiūlymus ir integruoti juos į 2022 metų jaunimo programų ir (ar) iniciatyvų finansavimo konkursus bei jų nuostatus. Atsižvelgiant į skirtingą savivaldybėse vykdomą finansavimo konkursų tvarką, vadovaujantis gerosiomis savivaldybių patirtimis siūlome taikyti toliau išvardytas priemones:

³ Vilniaus miesto savivaldybė, Jaunimo programų konkurso 2021 m. nuostatai, 2021. Internetinė prieiga: <<https://paslaugos.vilnius.lt/service-list/paraisku-priemimas-2021m-vilniaus-jaunimo-programu>>

⁴ Panevėžio miesto savivaldybė, Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų iniciatyvų finansavimo 2020 m. konkurso nuostatai, 2020. Internetinė prieiga: <<https://panevezys.lt/lt/konkursai/skelbiamas-jaunimo-ir-xhmc.htm>>

⁵ Neringos savivaldybė, Jaunimo reikalų tarybos nuostatai, 2010. Internetinė prieiga: <<https://www.neringa.lt/index.php?3686404434>>

- Finansavimo konkursų nuostatuose būtina užtikrinti galimybę jaunimo neformalioms grupėms, globojamų kitų juridinių asmenų, pretenduoti į savivaldybės administracijų skiriamą finansavimą;
- Svarbu užtikrinti galimybę pretendentams į savivaldybių vykdomų jaunimo programų finansavimą teikti projektų paraiškas metų eigoje;
- Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei neformalių grupių teikiamas paraiškas turėtų vertinti nešališka ekspertų komisija, kuri turi būti sudaroma iki finansavimo konkurso pradžios;
- Detalizuoti ekspertų komisijos vertinimo kriterijus;
- Paraiškų vertinimas ir svarstymas turėtų vykti bent kartą per mėnesį arba pagal paraiškų kiekį bei poreikį, tačiau ne rečiau kaip kas 3 mėnesius;
- Atlikus poreikio vertinimą, nustačius teikiamų paraiškų kiekį, siūlome finansavimą didinti; išsiaiškinus, jog teikiamų paraiškų kiekis nedidėja, užtikrinti tinkamą jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei neformalių grupių informavimą, konsultavimą ir skatinimą;
- Supaprastinti paraiškos bei ataskaitų teikimo tvarką;
- Prieš formuojant naujus jaunimo programų finansavimo konkurso nuostatus, siūlome pradėti visų suinteresuotų grupių diskusiją su SJRT (jeigu tokia yra), jaunimo organizacijomis, su jaunimu dirbančiomis organizacijomis, neformaliomis grupėmis ir jaunimu dėl visų nuostatų atitikimo realiems jaunimo poreikiams;
- Užtikrinti, kad paraiškų teikimo konkursai įvyktų prieš kalendorinių metų pradžią;
- Užtikrinti dvimečių arba trimečių projektų finansavimo galimybę;
- Užtikrinti, kad iš finansavimo konkurso gautas lėšas būtų galima naudoti instituciniam palaikymui: atlyginimams, techninei įrangai, patalpų nuomai ir pan.

LiJOT Prezidentas

Lukas Kornelijus Vaičiakas